

מקור המאמר בזהר פרשת בא ברע"ט דף ט ע"ב
מיצות לספר בשבח יציאת מצרים

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

וַיֵּשֶׂא הָעַם אֶת בְּצִקוֹ טָרֶם יַחְמֵץ וְגו'. כ"ה - מְצוּהָ זוֹ לְבַעַר חֲמֵץ, שְׁהָרִי מְצוּהָ זוֹ נִמְסְרָה לְיִשְׂרָאֵל, וַיֵּשֶׂא הָעַם אֶת בְּצִקוֹ טָרֶם יַחְמֵץ, וְכָתוּב שָׂאֵר לֹא יִמָּצֵא בְּבֵתֵיכֶם, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ הַחֲבֵרִים, וְהַסּוּד בְּאַרְנוֹ, בֵּין חֲמֵץ וּמְצָה שֶׁל כַּמָּה מְקוֹמוֹת, זֶה יֵצֵר רַע, וְזֶה יֵצֵר טוֹב.

כ"ו - מְצוּהָ אַחֵר זוֹ לְסַפֵּר בְּשִׁבַּח יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁהִיא חוֹבָה עַל בֶּן אָדָם לְדַבֵּר בְּשִׁבַּח זֶה לְעוֹלָמִים. כֹּף בְּאַרְנוֹ, כָּל אָדָם שֶׁמְדַבֵּר בִּיְצִיאַת מִצְרַיִם וּבְאוֹתוֹ סִפּוֹר שְׂמִיחַ בְּשִׂמְחָה, עֲתִיד הוּא לְשִׂמְחַת בְּשִׂכְנֵהָ בְּעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא שְׂמִיחַת הַכֹּל, שְׁהָרִי הוּא אָדָם שֶׁשְׂמִיחַ בְּאַדְוֹנוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמִיחַ בְּאוֹתוֹ סִפּוֹר.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה כּוֹנֵס הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכָל הַפְּמִלְיָא שְׁלוֹ, וְאָמַר לָהֶם: לְכוּ וְתִשְׂמְעוּ אֶת סִפּוֹר הַשִּׁבְחָה שְׁלִי שֶׁמְדַבְּרִים הַבְּנִים שְׁלִי וְשִׂמְחִים בְּגִאֲלָתִי. אֲזַי כָּלֶם מִתְכַּנְּסִים, וּבָאִים וּמִתְחַבְּרִים עִם יִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹמְעִים

וַיֵּשֶׂא הָעַם אֶת בְּצִקוֹ טָרֶם יַחְמֵץ וְגו'. (שמות יב) כ"ה
פְּקוּדָא דָּא, לְבַעַר חֲמֵץ. דְּהָא פְּקוּדָא דָּא, אֶתְמַסֵּר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׂא הָעַם אֶת בְּצִקוֹ טָרֶם יַחְמֵץ. וְכָתִיב שְׂאֵר לֹא יִמָּצֵא בְּבֵתֵיכֶם, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבֵרִיא, וְרוּזָא אוֹקְמוּנָא, בֵּין חֲמֵץ וּמְצָה דְכַמָּה דּוֹכְתִי, דָּא יֵצֵר רַע, וְדָא יֵצֵר טוֹב.

כ"ו פְּקוּדָא בְּתַר דָּא, לְסַפֵּר בְּשִׁבְחָא דִּיְצִיאַת מִצְרַיִם, דְּאִיהוּ חִיּוּבָא עַל בַּר נֶשׁ, לְאַשְׁתַּעֵי בְּהָא שְׂבַחָא לְעֵלְמִין. הָכִי אוֹקְמוּנָא, כָּל בַּר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּעֵי בִּיְצִיאַת מִצְרַיִם, וּבְהָהוּא סִפּוֹר חֲדִי בְּחֻדָּה, זְמִין אִיהוּ לְמַחְדֵי בְּשִׂכְנֵתָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי דְהוּא חֲדוּ מְכַלָּא, דְּהָא אִיהוּ בַר נֶשׁ דְּחֲדִי בְּמַרְיָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדִי בְּהָהוּא סִפּוֹר.

בְּיָה שְׁעֵתָא, כְּנִישׁ קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָל פְּמִלְיָא דִּילִיָּה, וְאָמַר לוֹן, זִילוּ וְשִׂמְעוּ סִפּוֹרָא דְשִׁבְחָא דִּילִי, דְּקָא מִשְׁתַּעוּ בְּנִי, וְחֲדָאן בְּפּוֹרְקָנִי.

בְּרוּךְ הוּא לְכָל הַפְּמִלְיָא שְׁלוֹ, וְאָמַר לָהֶם: לְכוּ וְתִשְׂמְעוּ אֶת סִפּוֹר הַשִּׁבְחָה שְׁלִי שֶׁמְדַבְּרִים הַבְּנִים שְׁלִי וְשִׂמְחִים בְּגִאֲלָתִי. אֲזַי כָּלֶם מִתְכַּנְּסִים, וּבָאִים וּמִתְחַבְּרִים עִם יִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹמְעִים

כִּדִּין כִּלְהוּ מִתְכַּנְּשִׁין, וְאַתֵּינן וּמִתְחַבְּרִין בְּהַדְרֵיהוּ
 דְיִשְׂרָאֵל, וְשָׁמְעוּ סְפוּרָא דְשִׁבְחָא, וְקָא חֲדָאן
 בְּחֻדָּא דְפוּרְקָנָא דְמָרִיהוֹן, כִּדִּין אַתֵּינן וְאוּדִן לִיה
 לְקוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא, עַל כֹּל אֵינוֹן נְסִין וּגְבוּרָן
 וְאוּדָאן לִיה עַל עַמָּא קוּדְשָׁא דְאִית לִיה בְּאַרְעָא,
 דְחֲדָאן בְּחֻדָּה דְפוּרְקָנָא דְמָרִיהוֹן.

כִּדִּין אַתּוּסָף לִיה חֵילָא וּגְבוּרָתָא לְעֵילָא,
 וְיִשְׂרָאֵל בְּהַהוּא סְפוּרָא יְהִי חֵילָא
 לְמָרִיהוֹן, כְּמִלְכָּא, דְאַתּוּסָף חֵילָא וּגְבוּרָתָא, כַּד
 מְשַׁבְּחִין גְבוּרָתֵיהּ, וְאוּדִן לִיה, וּכְלָהוּ דְחֲלִין
 מִקָּמִיָּה, וְאַסְתַּלְק יְקָרִיָּה עַל כִּלְהוּ. וּבְגִין כִּדִּי, אִית
 לְשִׁבְחָא וְלֹאֲשַׁתְּעֵי בְּסְפוּרָא דָּא ^(דף מ"א ע"א) כְּמָה
 דְאַתְמַר. כְּגוּוּנָא דָּא, חוּבָה אִיהוּ עַל בַּר נֶשׁ,
 לֹאֲשַׁתְּעֵי תְדִיר קָמִי קוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא, וּלְפָרְסוּמִי
 נִיסָא בְּכָל אֵינוֹן נִיסִין דְעֵבֵד.

וְאִי תִימָא, אַמַּאי אִיהוּ חוּבָתָא, וְהָא קוּדְשָׁא בְרִידָא
 הוּא יָדַע כִּלְהוּ, כֹּל מַה דְהָוָה, וְיִהְיִי לְבַתָּר
 דְנָא, אַמַּאי פְּרִסוּמָא דָּא קָמִיָּה, עַל מַה דְאִיהוּ
 עֵבֵד, וְאִיהוּ יָדַע. אֵלָא וְדָאִי אֲצַטְרִיד בַּר נֶשׁ
 לְפָרְסוּמִי נִיסָא, וְלֹאֲשַׁתְּעֵי קָמִיָּה בְּכָל מַה דְאִיהוּ
 עֵבֵד, בְּגִין דְאֵינוֹן מְלִין סְלָקִין, וְכָל פְּמִלְיָא דְלְעֵילָא
 וְכָל הַפְּמִלְיָא שְׁלִמְעָלָה מִתְכַּנְּסָת, וְרוּאִים אוֹתָם וּמוֹדִים כֹּלָם לְקוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא, וּמִתְעַלָּה

סְפוּרָא הַשִּׁבְחָא שְׁשִׁמְחִים
 בְּחֻדָּת גְּאֵלָת אֲדוּנָם. אִז
 בָּאִים וּמוֹדִים
 לְקוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא עַל כֹּל
 אוֹתָם נְסִים וּגְבוּרוֹת, וּמוֹדִים
 לוֹ עַל הָעָם הַקּוּדְשָׁא שֵׁישׁ לוֹ
 בְּאַרְץ שְׁשִׁמְחִים בְּשִׁמְחָת
 הַגְּאֵלָה שֶׁל אֲדוּנָם.

אִז מִתּוּסָף לוֹ כֹּחַ וּגְבוּרָה
 לְמַעַלָּה, וְיִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ
 סְפוּרָא נוֹתְנִים כֹּחַ לְרַבּוֹנָם,
 כְּמוֹ מֶלֶךְ שְׁמוּסִיף כֹּחַ וּגְבוּרָה
 כְּשִׁמְשִׁבְחִים גְבוּרָתוֹ וּמוֹדִים
 לוֹ, וְכֹלָם פּוֹחַדִים מִפְּנֵיו,
 וּמִתְעַלָּה כְבוֹדוֹ עַל כֹּלָם.
 וְלִכֵּן יֵשׁ לְשִׁבְחָא וּלְדַבְּרָא
 בְּסְפוּרָא זֶה כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר. כְּמוֹ
 זֶה חוּבָה עַל בֶּן אָדָם לְדַבְּרָא
 תְּמִיד לְפָנֵי הַקּוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא
 וּלְפָרְסוּם אֶת הַנֶּס בְּכָל אוֹתָם
 נְסִים שְׁעָשָׂה.

וְאִם תֹּאמַר, לְמָה זֶה חוּבָה,
 וְהִרִי הַקּוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא יוֹדַע
 הַכֹּל, כֹּל מַה שְׁהִיָּה וְשִׁיָּהִיָּה
 לְאַחַר מִכּוֹן, מִדּוּעַ פְּרִסוּם זֶה
 לְפָנָיו, עַל מַה שְׁהוּא עוֹשֶׂה,
 וְהוּא יוֹדַע? אֵלָא וְדָאִי צְרִיד
 אָדָם לְפָרְסוּם אֶת הַנֶּס וּלְדַבְּרָא
 לְפָנָיו בְּכָל מַה שְׁהוּא עוֹשֶׂה,
 מִשּׁוּם שְׁאוֹתָם דְבָרִים עוֹלִים,

וְכָל הַפְּמִלְיָא שְׁלִמְעָלָה מִתְכַּנְּסָת, וְרוּאִים אוֹתָם וּמוֹדִים כֹּלָם לְקוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא, וּמִתְעַלָּה

כְּבוֹדוֹ עֲלֵיהֶם לְמַעַלְהָ
וּלְמַטָּה.

כְּמוֹ זֶה מִי שֶׁמְדַבֵּר וּמְפָרֵט
חֲטָאִיו עַל כָּל מָה שֶׁעָשָׂה,
אִם תֹּאמַר לְשֵׁם מָה צָרִיךְ?
אֲלֹא הַמְקַטְרֵג עוֹמֵד תָּמִיד
לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי
לְדַבֵּר וּלְתַבַּע חֲטָאֵי בְּנֵי אָדָם
וּלְבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם דִּין. פִּיּוֹן
שֶׁמְקַדִּים אָדָם וּמְפָרֵט אֶת
חֲטָאִיו כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֵינּוּ
מִשְׁאִיר פְּתֻחוֹן פֶּה לְאוֹתוֹ
מְקַטְרֵג, וְלֹא יְכוּל לְבַקֵּשׁ
עָלָיו דִּין, שֶׁהָרִי תָּמִיד תּוֹבֵעַ
דִּין בְּתַחֲלָה, וְאַחֵר כִּף מְדַבֵּר
וּמְקַטְרֵג שֶׁפְּלוֹנֵי עָשָׂה כִּף.
וְלִכֵּן צָרִיךְ לְאָדָם לְהַקְדִּים
וּלְפָרֵט חֲטָאִיו.

פִּיּוֹן שֶׁהַמְקַטְרֵג רוֹאֶה אֶת
זֶה, אֵינּוּ לוֹ עָלָיו פְּתֻחוֹן פֶּה,
וְאִז נִפְרָד מִמֶּנּוּ מְכַל וְכָל. אִם
שָׁב בְּתִשׁוּבָה - יָפֵה, וְאִם לֹא
- הָרִי הַמְקַטְרֵג נִמְצָא עָלָיו
וְאוֹמֵר: פְּלוֹנֵי שָׁבָא לְפָנֶיךָ
בְּעִזּוֹת פָּנִים, בְּעֵט בְּאֲדוֹנוֹ,
חֲטָאִיו כִּף וְכָף. עַל זֶה יָפֵה
שִׁיזָהָר הָאָדָם בְּכָל אֵלֶּה, כְּדִי
שִׁימְצָא עֶבֶד נֶאֱמָן לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

מִתְפַּנְשִׁין, וְחֲמָאן לוֹן, וְאוֹדָאן כְּלָהוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְאַסְתַּלַּק יְקָרִיָּה עָלֵיהוּ עֵילָא וְתַתָּא.

בְּגוֹוְנָא דָּא, מָאן דְּאַשְׁתַּעֵי וּמְפָרֵט חֲטָאֵי עַל כָּל
מָה דְּעָבַד, אֵי תִימָא לְמָאי אֲצַטְרִיךְ. אֲלֹא
מְקַטְרָנָא קָאִים תְּדִיר קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין
לְאַשְׁתַּעֵי וּלְמַתְבַּע חוּבֵי בְּנֵי נָשָׂא, וּלְמַתְבַּע עֲלֵיהוֹן
דִּינָא. פִּיּוֹן דְּאַקְדִּים בְּר נָשׁ, וּמְפָרִיט חֲטָאֵי, כָּל
חַד וְחַד, לָא אֲשְׁאִיר פְּטָרָא דְּפוּמָא לְהַהוּא
מְקַטְרָנָא, וְלֹא יְכִיל לְמַתְבַּע עָלֵיהּ דִּינָא. דְּהָא
תְּדִיר תָּבַע דִּינָא בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר מִשְׁתַּעֵי
וּמְקַטְרָג פְּלוֹנֵי עֶבֶד כִּף. וְעַל דָּא, אֲצַטְרִיךְ לִיהּ לְבַר
נָשׁ לְאַקְדָּמָא, וּלְפָרֵט חֲטָאֵי.

פִּיּוֹן דְּמְקַטְרָנָא חָמֵי דָּא, לִית לִיהּ פְּטָרָא דְּפוּמָא
עָלֵיהּ, וְכִדִּין אֲתַפְּרֵשׁ מִנִּיהּ מְכַל וְכָל. אֵי תָב
בְּתִיּוּבְתָא יְאוֹת, וְאֵי לָאו, הָא מְקַטְרָנָא אֲשַׁתְּכַח
עָלֵיהּ, וְאִמַר פְּלוֹנֵי דְּאַתָּא לְקַמְךָ בְּתוּקְפָא דְּאַפִּין,
בְּעִיט בְּמָרִיָּה, חוּבֵי כִף וְכָף. עַל דָּא יְאוֹת
לְאוּדְהָרָא בְּר נָשׁ בְּכָל הֵינִי, בְּגִין דִּישְׁתְּכַח עֶבְדָּא
מְהִימָנָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

